

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8,52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-1489/2019-42

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pola po sucu tog suda Andrijani Modrušan, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja DAMIRA MAKARUNA iz Pule, Krležina 29, kojeg zastupa punomoćnica Kristina Cerin Načinović, odvjetnica u Rovinju, protiv tuženika PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, koju zastupaju punomoćnici iz OD Leko i partneri iz Zagreba, radi isplate, nakon zaključene glavne rasprave održane 27. kolovoza 2026., održane u prisutnosti tužitelja osobno uz punomoćnika i zamjenika punomoćnika tuženika, 12. listopada 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se dio osnovnog i dio drugog eventualno kumuliranog tužbenog zahtjeva koji glase:

"I. Utvrđuje se da su ništetne odredbe i dijelovi odredaba Ugovora o kreditu broj: 9010799154 od 27.10.2005. koji je potvrđen 31.10.2005. od strane javnog bilježnika Nensi Kopic pod broj: OU-1417/05 između tužitelja DAMIRA MAKARUNA, OIB: 08321705740, Pula, Krležina 29 sa jedne strane i tuženika PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., ZAGREB, Radnička cesta 50, OIB:02535697732 kao kreditora sa druge strane, a kojim je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obaveze po tom ugovoru o kreditu promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima tuženika, te kojima je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak.

II. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., ZAGREB, Radnička cesta 50, OIB:02535697732 da tužitelju DAMIRU MAKARUNU, Pula, Krležina 29, OIB: 08321705740, u roku od 15 dana isplati iznos od 4.460,81 EUR zajedno sa zateznom kamatom koja teče od 19. kolovoza 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja, u roku od 15 dana."

II Odbija se kao neosnovan dio osnovnog tužbenog zahtjeva i dio eventualno kumuliranog tužbenog zahtjeva koji glase:

"I. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., ZAGREB, Radnička cesta 50, OIB:02535697732 da tužitelju DAMIRU MAKARUNU, Pula, Krležina 29, OIB: 08321705740, u roku od 15 dana isplati iznos od 10.604,54 EUR zajedno sa pripadajućom zateznom kamatom računajući od dospijeca svakog pojedinog iznosa do 31. srpnja 2008. po stopi propisanoj Uredbom o visini stope zakonske zatezne kamate, od 01. kolovoza 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 01. kolovoza 2015. od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, i to na iznose kako slijedi:

- od 31.8.2007. na iznos 7,70 EUR
- od 30.9.2007 na iznos 2,25 EUR
- od 31.10.2007 na iznos 1,86 EUR
- od 30.11.2007 na iznos 6,14 EUR
- od 31.12.2007 na iznos 3,90 EUR
- od 31.1.2008 na iznos 7,57 EUR
- od 29.2.2008 na iznos 37,75 EUR
- od 31.3.2008 na iznos 43,68 EUR
- od 30.4.2008 na iznos 33,91 EUR
- od 31.5.2008 na iznos 31,75 EUR
- od 30.6.2008 na iznos 34,94 EUR
- od 31.7.2008 na iznos 28,61 EUR
- od 31.8.2008 na iznos 28,97 EUR
- od 30.9.2008 na iznos 32,70 EUR
- od 31.10.2008 na iznos 64,02 EUR
- od 30.11.2008 na iznos 42,90 EUR
- od 31.12.2008 na iznos 65,44 EUR
- od 2.2.2009 na iznos 70,76 EUR
- od 28.2.2009 na iznos 72,28 EUR
- od 31.3.2009 na iznos 67,51 EUR
- od 31.12.2010 na iznos 129,55 EUR
- od 31.1.2011 na iznos 113,78 EUR
- od 28.2.2011 na iznos 119,50 EUR
- od 31.3.2011 na iznos 111,81 EUR
- od 30.4.2011 na iznos 112,97 EUR
- od 31.5.2011 na iznos 132,86 EUR
- od 30.6.2011 na iznos 134,87 EUR
- od 31.7.2011 na iznos 160,62 EUR
- od 31.8.2011 na iznos 137,32 EUR
- od 30.9.2011 na iznos 123,88 EUR
- od 31.10.2011 na iznos 122,20 EUR
- od 25.11.2011 na iznos 2.123,23 EUR
- od 30.11.2011 na iznos 30,66 EUR

od 31.12.2011 na iznos 110,63 EUR
od 31.1.2012 na iznos 116,01 EUR
od 29.2.2012 na iznos 116,42 EUR
od 31.3.2012 na iznos 112,81 EUR
od 3.5.2012 na iznos 114,57 EUR
od 31.5.2012 na iznos 116,28 EUR
od 30.6.2012 na iznos 113,61 EUR
od 31.7.2012 na iznos 114,51 EUR
od 31.8.2012 na iznos 113,00 EUR
od 30.9.2012 na iznos 109,17 EUR
od 31.10.2012 na iznos 113,22 EUR
od 30.11.2012 na iznos 115,45 EUR
od 31.12.2012 na iznos 114,67 EUR
od 31.1.2013 na iznos 106,00 EUR
od 28.2.2013 na iznos 113,38 EUR
od 31.3.2013 na iznos 113,74 EUR
od 30.4.2013 na iznos 110,64 EUR
od 31.5.2013 na iznos 102,37 EUR
od 30.4.2009 na iznos 68,27 EUR
od 31.5.2009 na iznos 62,05 EUR
30.6.2009 na iznos 56,74 EUR
od 31.7.2009 na iznos 57,93 EUR
od 31.8.2009 na iznos 60,99 EUR
od 30.9.2009 na iznos 60,65 EUR
od 31.10.2009 na iznos 57,73 EUR
od 30.11.2009 na iznos 63,19 EUR
od 31.12.2009 na iznos 67,17 EUR
od 31.1.2010 na iznos 73,57 EUR
od 28.2.2010 na iznos 71,91 EUR
od 31.3.2010 na iznos 80,17 EUR
od 30.4.2010 na iznos 78,36 EUR
od 31.5.2010 na iznos 82,14 EUR
od 30.6.2010 na iznos 107,17 EUR
od 31.7.2010 na iznos 101,82 EUR
od 31.8.2010 na iznos 116,25 EUR
od 30.9.2010 na iznos 111,61 EUR
od 31.10.2010 na iznos 101,79 EUR
od 30.11.2010 na iznos 106,67 EUR
od 30.6.2013 na iznos 102,15 EUR
od 31.7.2013 na iznos 103,93 EUR
od 31.8.2013 na iznos 107,27 EUR
od 30.9.2013 na iznos 112,38 EUR
od 31.10.2013 na iznos 109,75 EUR
od 30.11.2013 na iznos 111,27 EUR
od 31.12.2013 na iznos 112,99 EUR
od 31.1.2014 na iznos 80,60 EUR
od 28.2.2014 na iznos 82,52 EUR
od 31.3.2014 na iznos 81,94 EUR
od 30.4.2014 na iznos 79,68 EUR
od 31.5.2014 na iznos 78,76 EUR

od 30.6.2014 na iznos 79,00 EUR
od 31.7.2014 na iznos 81,93 EUR
od 31.8.2014 na iznos 84,05 EUR
od 30.9.2014 na iznos 83,57 EUR
od 31.10.2014 na iznos 85,60 EUR
od 30.11.2014 na iznos 87,02 EUR
od 31.12.2014 na iznos 86,27 EUR
od 31.1.2015 na iznos 87,27 EUR
od 28.2.2015 na iznos 87,28 EUR
od 31.3.2015 na iznos 87,28 EUR
od 30.4.2015 na iznos 87,28 EUR
od 31.5.2015 na iznos 87,28 EUR
od 30.6.2015 na iznos 87,28 EUR
od 31.7.2015 na iznos 87,27 EUR
od 31.8.2015 na iznos 87,27 EUR
od 30.9.2015 na iznos 87,27 EUR
od 1.10.2015. na iznos od 217,83 EUR .

II. Nalaže se tuženiku PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., ZAGREB, Radnička cesta 50, OIB:02535697732 da tužitelju DAMIRU MAKARUNU, Pula, Krležina 29, OIB: 08321705740, u roku od 15 dana isplati zateznu kamatu na iznos od 4.460,81 EUR koja teče od 13. lipnja 2019. pa do 19. kolovoza 2026. po stopi propisanoj čl.29. st.2. ZOO-a koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na sve posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana."

III Svaka stranka snosit će svoj parnični trošak.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi kako je 27. listopada 2005. kao korisnik kredita s tuženikom kao kreditorom sklopio Ugovor o kreditu broj 9010799154, kojim ugovorom mu je tuženik odobrio kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 96.610,22 CHF za kupnju stambenog objekta.

1.2. Tužitelj i tuženik zaključili su 11. prosinca 2015. Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9010799154 kojim je regulirana konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR-o.

1.3. Ugovor o kreditu da sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koja kamatna stopa da je promjenjiva sukladno odluci banke-tuženika. U vrijeme zaključenja ugovora tužitelj i tuženik da nisu pojedinačno pregovarali o promjenjivoj kamatnoj stopi, te da ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate. Od početka otplate kredita pa nadalje kamatna stopa da se u nekoliko navrata povećavala što da je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta.

1.4. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu, utvrđeno je da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način daje ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača.

1.5. Navedenom odlukom da je pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. Obzirom da je predmetnim ugovorom o kreditu ugovoreno da se promjena redovne kamatne stope utvrđuje Odlukom banke, o čemu da se u vrijeme zaključenja ugovora nije pojedinačno pregovaralo te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe temeljem kojih se promjena kamatne stope vršila jednostranom odlukom banke. Obzirom je ništetna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem jednostrane odluke banke sa učinkom ex tunc, to su bez pravnog učinka i sve odluke banke — tuženika o promjeni kamatne stope donesene tijekom trajanja kredita sa istim pravnim učinkom.

1.6. Ugovor o kreditu da je sadržavao nepoštenu i ništetnu odredbu – valutnu klauzulu u švicarskim francima, odnosno odredbu kojom je ugovoreno da se glavnica kredita i ugovorene kamate vežu za tečaj švicarskog franka (čl.7.). Temeljem ugovora o kreditu banka je odobrila korisniku (tužitelju) kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 96.610,22 CHF-a prema srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važećem na dan korištenja. Ugovorom je ugovoreno da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF kreditora važećem na dan plaćanja, a sve prema otplatnoj tablici. U vrijeme zaključenja ugovora, prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik je propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti, kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor o kreditu vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Od početka otplate kredita pa nadalje tečaj švicarskog franka stalno se mijenjao i to na način da se povećavao, što da je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta tužitelja.

1.7. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-6632/17 od 14.06.2018.god., pravomoćno je utvrđeno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora banke kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača, pa su takve odredbe ugovora ništetne. Dakle, navedenom odlukom da je

pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, obzirom banke nisu informirale potrošače o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. Obzirom se predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bila informirana o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka.

1.8. Tužitelj ističe kako činjenica da je u konkretnoj pravnoj situaciji sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija nije od utjecaja na njegovo pravo da potražuje preplatu po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi osnovnog Ugovora. Pri tome ukazuje na odredbu čl.41. st.1. Zakona o zaštiti potrošača kojim je propisano da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju ovog Zakona ili na temelju drugih zakona koji štite prava potrošača. Iz toga proizlazi da se potrošači ne mogu odreći svojih prava na utvrđenje ništetnosti temeljem nepošteno utvrđenih ugovornih odredbi jer je ništetnost propisana kao posljedica nepoštenih ugovornih odredbi prema čl. 55. ZZP-a. Konverzijom kredita da nije ostvarena potpuna restitucija tužitelja obzirom da je CHF valutna klauzula ništetna od samog početka (ex tunc), te ista u trenutku konverzije nije uopće postojala. Navedena činjenica da nije uzeta u obzir prilikom konverzije kredita, odnosno da je u izračun konverzije banka stavila svako povećanje tečaja CHF valute (a koja valuta je naknadno utvrđena nepoštenom i ništetnom), što svakako utječe na potpunu restituciju tužitelja. Stoga, zbog nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi u razdoblju od sklapanja osnovnog ugovora pa do sklapanja Dodatka dolazi do preplate po predmetnom kreditu, kao i do razlike između glavnica na dan konverzije. Navedeno pravo tužitelj crpi temeljem Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima, i tužitelj se tog prava nije odrekao sklapanjem Dodatka.

1.9. Sve opisane odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli protivne su kogentnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/2003), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, s time da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost (čl. 87. Zakona o zaštiti potrošača). Sukladno odredbi čl. 323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Prema mišljenju tužiteljice u konkretnom slučaju radi utvrđenja visine preplaćenog iznosa treba se primijeniti srednji tečaj švicarskog franka koji je na dan sklapanja predmetnog ugovora bio važeći prema tečajnoj listi banke.

1.10. Tužitelj je nakon zaprimanja nalaza i mišljenja vještaka, podneskom od 19. kolovoza 2026. preinačio tužbeni zahtjev na način da je istaknuo i eventualno kumulirani zahtjev koji sadrži istovjetan deklaratorni zahtjev kao i glavni te kondemnatorni za isplatu uglavničenog iznosa zateznih kamata obračunatih od dana plaćanja do 30. rujna 2015. na pojedinačne iznose preplate po osnovu ništetnih odredbi o kamati i valuti u ukupnom iznosu od 4.460,81 EUR. U konačnici tužitelj glavnim zahtjevom traži utvrđenje da su ugovorne odredbe koje se odnose na valutu CHF i promjenjivu kamatu ništetne te isplatu iznosa od 10.604,54 EUR s osnova preplaćenog tečaja i kamate zajedno sa zateznim kamatama tekućim od plaćanja svakog pojedinog anuiteta do isplate.

2. Tuženik u cijelosti osporava istaknute zahtjeve te u odnosu na postavljene tužbeni zahtjev ističe kako osporava osnovu i visinu utuženog potraživanja.

2.1. Tuženik ukazuje da je predmetni kredit konvertiran, te da je sklapanjem dodatka ugovoru o kreditu broj 9010799154 od 11. prosinca 2015. krediti odnos između stranaka izmijenjen, a obzirom da se konverzija odnosi i na period od trenutka sklapanja ugovor o kreditu pa nadalje te obuhvaća i utuženo razdoblje predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti uz naknadu parničnog troška.

2.2. Tuženik ističe u bitnom da je sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija tužitelju priznao sve uplate po osnovnom kreditu koji je predmet ovog postupka te da joj je za iznos istih umanjena ukupna masa kredita, stoga da postavljanjem tužbenog zahtjeva kao u tužbi tužitelj ide za time da dva puta naplati jedan te isti iznos. Nadalje ističe da je valutna klauzula dopuštena temeljem čl. 22. Zakona o obveznim odnosima, te da se stoga radi o zakonom izričito dopuštenoj klauzuli. Tužitelj da pogrešno tumači presudu Visokog trgovačkog suda RH, obzirom da zaključuje da je temeljem te presude ustanovljena fiksna kamatna stopa, što da iz iste ni na koji način ne proizlazi. Prilikom zaključenja predmetnog ugovora s tužiteljicom tuženik ističe da je poštivao u potpunosti tadašnju zakonsku regulativu te da ugovorna odredba kojom se banka, tuženiku ovlašćuje da mijenja kamatnu stopu, nije sama po sebi nedopuštena. Kamatna stopa da se mijenja sukladno tržišnim kriterijima i elementima čije su oscilacije izvan nadzora tuženika. Konkretno kamatne stope koje su bile u primjeni u konkretnom ugovoru, određene da su na temelju ugovorne ovlasti čiji je smisao prilagodba kamatne stope uvjetima na tržištu, pa se ne može smatrati da kamatna stopa nije određiva. Nijedna od primijenjenih kamatnih stopa da ne prelazi zakonom najvišu dopuštenu stopu ugovorne kamate.

2.3. Tuženik je istaknuo prigovor zastare.

2.4. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže naslovnom sudu da odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan te naloži tužitelju da naknadi tuženiku troškove ovog postupka.

3. U tijeku postupka pročitani su Ugovor o kreditu, Dodatak ugovoru o kreditu, otplatni plan, evidencija uplata po kreditu, provedeno je financijsko vještačenje, pročitani nalaz i mišljenje vještaka, te je saslušan svjedok Leopold Melihar i tužitelj.

4. Analizom i ocjenom provedenih dokaza utvrđeno je da je osnovan dio osnovnog tužbenog zahtjeva tužitelja – deklaratorni dio - za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi, kao i dio eventualno kumuliranog zahtjeva – kondemnatorni dio - za isplatom iznosa od 4.460,81 EUR na ime zatezne kamate obračunate na preplatu po osnovu ništetnih odredbi valutne klauzule i promjenu kamatne stope od plaćanja do 30. rujna 2015. (uglavnično 19. kolovoza 2026.), dok je neosnovan zahtjev za isplatom - kondemnatorni dio - sadržan u osnovnom tužbenom zahtjevu i zahtjev za isplatom zatezne kamate na uglavničenu kamatu od podnošenja tužbe 13. lipnja 2019. do 19. kolovoza 2026. sadržan u eventualno kumuliranom dijelu.

5. Predmet spora je osnovni zahtjev tužitelja, najprije za utvrđenje ništetnim odredbi Ugovora o kreditu broj: 9010799154 od 27. listopada 2005. koji je potvrđen 31. listopada 2005. od strane javnog bilježnika Nensi Kopic pod broj: OU-1417/05 između tužitelja i tuženika, kojim je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obaveze po tom ugovoru o kreditu promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima tuženika, te kojima je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, zatim zahtjev za isplatu iznosa

od 10.604,54 EUR na ime preplate s osnova preplaćenog tečaja i kamate sa zateznim kamatama koje teku od plaćanja svakog pojedinog iznosa do isplate. Eventualno kumulirani zahtjev glasi na isplatu iznosa 4.460,81 EUR zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 13. lipnja 2019. do isplate, a odnosi se na zateznu kamatu obračunatu na svaki pojedinačni iznos preplate s osnova promjene tečaja i kamate od dana plaćanja do 30. rujna 2015.

6. Nesporno je među parničnim strankama da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili Ugovor o kreditu broj: 9010799154 od 27. listopada 2005., kojim je banka tužitelju, kao korisniku kredita, odobrila stambeni kredit u kunsnoj protuvrijednosti iznosa od 96.610,22 CHF (članak 1. Ugovora). Nadalje, nesporno je da se tužitelj obvezao tuženiku platiti kredit u anuitetima u kunsnoj protuvrijednosti na dan plaćanja obračunato po srednjem tečaju tečajne liste tuženika važeće na dan plaćanja, te ugovorenu kamatu koja je tijekom postojanja obveze po tom ugovoru promjenjiva, a koja na dan sklapanja ugovora iznosi 4,35 % godišnje. Rok otplate kredita bio je ugovoren na 360 mjeseci. Nadalje, nesporno je da su stranke sklopile Dodatak ugovoru o kreditu 11. prosinca 2015. sve temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, br. 102/2015) kojim je izvršena konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR.

7. Među strankama je sporno jesu li odredbe predmetnog Ugovora o kreditu o jednostranoj promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli CHF ništetne i bez pravnog učinka za ugovorne strane, a vezano uz navedeno valja utvrditi i je li tužena obvezna (i u kojem iznosu) isplatiti tužitelju novčane iznose koje on potražuje imajući u vidu da je provedena konverzija i sklopljen Dodatak Ugovoru.

8. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. odlučeno je o kolektivnoj tužbi tužitelja Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača („Udruga potrošač“) protiv više tuženika (Zagrebačka banka d.d. i dr.) te je utvrđeno da je, između ostalih banaka i tuženik, u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača kao korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica za švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja tih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/03, dalje u tekstu: ZZP/03) u razdoblju od 1. studenog 2004. do 6. kolovoza 2007. i to čl. 81., 82. i 90. tog Zakona, a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje u tekstu: ZZP/07), i to čl. 96. i 97. toga Zakona, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima banke (tuženika), a da prije zaključenja i u vrijeme

zaključenja ugovora nije s korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, čime je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to čl. 81., 82. i 90. toga Zakona, a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09), i to čl. 96. i 97. tog Zakona te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

8.1. Navedena je presuda, u odnosu na tuženika, u relevantnim dijelovima potvrđena presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. (u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu) i poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na valutnu klauzulu).

8.2. Kako je do sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu između tužitelja i tuženika, a koji u članku 4. sadrži upravo spornu odredbu o jednostranoj izmjeni ugovorene kamatne stope od strane banke, a u članku 7. odredbu o valutnoj klauzuli kojom se vrijednost kune veže za tečaj švicarskog franka, došlo upravo u relevantnom periodu obuhvaćenom spomenutim odlukama u postupku pokrenutom radi zaštite kolektivnih interesa, tužitelj se pravilno pozvao na pravna utvrđenja spomenutih presuda.

8.3. U odnosu na navode tuženika da utvrđenja navedenih presuda nisu primjenjiva u konkretnom sporu, valja istaknuti da prema odredbi čl. 502.a st. 1. ZPP udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana mogu, kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijeком predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povrijeđuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP, dok je čl. 502.c ZPP propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava na način da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2019. (Narodne novine broj 70/19) u odredbi članka 502.c dodano je da se mogu isticati, pored zahtjeva za naknadu štete i zahtjevi za isplatu, kakav je i ovaj, stoga navedena odredba niti na koji način ne derogira primjenu mjerodavnih odredaba Zakona o obveznim odnosima.

8.4. Odredbom čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje u tekstu: ZPP/14) propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. tog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je

uzrokovana postupanjem tuženika. Sadržajno jednaka odredba sadržana je i u čl. 138.a ZPP/07.

8.5. Dakle, u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredaba ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori nije potrebno ponovno utvrđivati jesu li sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne s obzirom na to da postoji (na temelju citiranih čl. 502.c ZPP i 118. ZPP/14) vezanost sudova za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZPP/14, a slijedom toga i obveza primjene već utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor (tako i u Rev-3142/2018-2 od 19. ožujka 2019.).

8.6. Stoga, kako je u presudi donesenoj u kolektivnom sporu utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava korisnika kredita kao potrošača, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene odredbe o promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli, o tome, po ocjeni ovoga suda, nije bilo potrebno provoditi dokazni postupak u ovom individualnom sporu, već su navedene odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, cijeneći pravna utvrđenja iz postupka kolektivne zaštite na koja se tužitelj pozvao, slijedom svega obrazloženog, utvrđene ništetnima.

8.7. Pritom valja napomenuti da tuženik u individualnom sporu, poput ovoga, može predlagati izvođenje određenih dokaza s ciljem dokazivanja da tužitelj nije potrošač odnosno da je tijekom pregovara prije sklapanja predmetnog ugovora o kreditu s tužiteljem pregovarao odnosno da je tužitelj bio informiran o svim bitnim značajkama i parametrima promjene kamatne stope odnosno djelovanja i posljedica ugovorene valutne klauzule. U ovom postupku tuženik je predložio, a sud prihvatio i saslušao svjedoka Leopolda Melihara i tužitelja.

8.8. Svjedok Leopold Melihar je u svom iskazu naveo da je sudjelovao kao bankar pri sklapanju ugovora o kreditu kojeg je u banci sklopio tužitelj Damir Makarun pa se u tom smislu prisjetio da su u to vrijeme nudili kredite u kunama, eurima i CHF-u. Kredit u CHF-u da je imao najpovoljniju kamatnu stopu što je onda imalo za posljedicu niži anuitet i mogućnost realizacije većeg iznosa kredita. Svaki klijent imao je mogućnost odlučiti se u kojoj će valuti uzeti kredit pa se tako i tužitelj odlučio za kredit u CHF-u. Što se tiče rizika toga kredita oni da su klijentima pa tako i tužitelju objasnili da kamata može biti promjenjiva i da se visina anuiteta može mijenjati ovisno o tečaju CHF-a. To da je bilo sve što su im objasnili, nisu im posebno objašnjavali temeljem koji parametara će se mijenjati kamatna stopa niti valuta već su im samo rekli da će se kamatna stopa mijenjati svakih šest mjeseci prema odluci banke te da ona može biti i viša i niža od ugovorene ovisno o tome koje proizvode nude kod banke. Nije sudjelovao pri sklapanju ugovora o konverziji jer više nije bio na tom radnom mjestu. Korisnik kredita u konkretnom slučaju tužitelj, nije mogao utjecati na ugovorne odredbe predmetnog ugovora o kreditu. Čak i visina kredita ovisi o kreditnoj sposobnosti i uvjetima banke. Negira da su imali posebnu uputu da klijentima nude isključivo kredite u CHF-u. Ukoliko klijent ne bi bio kreditno sposoban za kredit u eurima, nudili su im kredit u kunama ili CHF-u ovisno o iznosu koji su tražili i njihovoj kreditnoj sposobnosti. U to vrijeme ni on nije znao za činjenicu da HNB ne štiti domaću valutu kunu u odnosu na CHF pa o tome nije niti informirao klijente.

8.9. Iz iskaza tužitelja utvrđeno je da je predmetni kredit podigao radi rješavanja stambenog pitanja sebe i supruge. Limitiran je bio zbog iznosa plaće odnosno mogao je podići kredit samo u eurima ili CHF-u jer za kunski nije bio kreditno sposoban, a kako su se u to vrijeme na sve strane reklamirali krediti u CHF-u uz tvrdnju da je riječ o sigurnoj i stabilnoj valuti budući da je riječ o švicarskoj valuti on je u to povjerovao i odlučio se na kredit u CHF-u. Vidio je otplatni plan, sve je bilo u redu, anuitet mu je odgovarao, a kredit je bio na 30 godina i prvo vrijeme sve je bilo u redu s otplatom odnosno sve je bilo išlo prema otplatnom planu dok u jednom trenutku CHF nije počeo "divljati" do te mjere da mu je anuitet bio duplo veći od početnog. Zbog tako velikog porasta anuiteta postala je upitna i njegova egzistencija. Prisjetio se da su banke u to vrijeme moguće i zbog tog divljanja švicarca odobravale velike minuse po tekućem računu pa je ustvari kredit otplaćivao zapadajući u sve veći minus da bi onda tijekom ljetne sezone radio više poslova kako bi se doveo na "nulu", a onda sljedeće godine opet isto. U banci su sastavili ugovor, pročitali su mu ga, razumio ga je, s time da je njemu bio bitan iznos koji će morati plaćati odnosno visina anuiteta, a za shvaćanje ostalih odredbi ugovora trebalo bi biti pravne struke. U banci da mu nisu ništa posebno objašnjavali niti ga upozoravali na potencijalne rizike. Kasnije je sklopio ugovor o konverziji odnosno dodatak ugovoru o kreditu nakon što je država intervenirala, prihvatio je konverziju jer se želio riješiti kredita u CHF-u. Stan koji je kupljen predmetnim kreditom nalazi se na adresi u Puli, Krležina ulica 29, nije ga nikada iznajmljivao niti u njemu obavljao trgovačku djelatnost već ga isključivo koristi za stanovanje. Uplate rata kredita vršio je osobno jer je bio jedini zaposlen član obitelji, supruga je bila nezaposlena. Nije mogao utjecati niti na odredbe dodatka ugovora o kreditu, a smatra da nije u potpunosti oštećen sklapanjem dodatka ugovora o kreditu. Predmetni kredit mu je bio prvi kredit u životu. Nakon što su anuiteti značajno porasli išao je u banku pitati što može očekivati, a oni su mu rekli da će se to sve stabilizirati i vratiti na "početne postavke".

8.10. Sud je iskaz tužitelja prihvatio u cijelosti kao istinitog i vjerodostojnog jer je iskazivao logično i životno uvjerljivo, u suglasju s materijalnim dokazima iz spisa, a ni tuženik nije njegov iskaz osporio.

9. Prema članku 3. stavak 1. točka 1. ZZP potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe.

9.1. Status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi da je fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču. U tom smislu je donesen i zaključak Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su IV-56/23 od 23. studenog 2023. u kojem se navodi da u parnicama radi utvrđenja ništetnosti odredaba ugovora o kreditu kojima je ugovorena valutna klauzula u CHF tužitelj treba dokazati svoj status potrošača u smislu članka 3. Zakona o zaštiti potrošača, a ako banka to osporava, onda je teret dokaza na banci da tužitelj taj status nema.

9.2. Na temelju iskaza tužitelja koji je naveo da je predmetni kredit podigao za rješavanje stambenog pitanja, a što proizlazi i iz čl. 6. Ugovora o kreditu (kupnja stambenog objekta), sud je utvrdio da tužitelj ima svojstvo potrošača.

9.3. Iz iskaza tužitelja utvrđeno je da je on prilikom sklapanja toga Ugovora o kreditu imao svojstvo potrošača jer je postupao kao fizička osoba te da je sredstva koje je ostvario po toj osnovi utrošio namjenski.

9.4. Tuženik prema teretu dokaza nije dokazao suprotno.

9.5. Na temelju ranije predloženog iskaza tužitelja (točka 8.9. obrazloženja), kojeg je sud ocijenio istinitim u cijelosti, utvrđeno je da on u predugovornoj fazi nije dobio potrebna objašnjenja o parametrima koji će utjecati na promjenu kamatne stope te djelovanju i mogućim posljedicama ugovaranja valutne klauzule te da mu je upravo kredit s valutnom klauzulom u CHF prikazan kao najpovoljniji, bez predloženja mogućih rizika ugovaranja valutne klauzule. Sve navedeno upućuje na zaključak da komunikacija tužitelja s djelatnicima tuženika u predugovornoj fazi nema značaj pojedinačnog pregovaranja te da tužitelj od strane tuženika nije dobio potrebne i potpune obavijesti već samo načelne upute da se visina anuiteta kredita može mijenjati uslijed promjene tečaja i kamatne stope. Da komunikacija tužitelja s djelatnicima tuženika u predugovornoj fazi nije imala značaj pojedinačnog pregovaranja potvrdio je i svjedok Leopold Melihar koji je iskazivao da tužitelj nije mogao utjecati na sadržaj sklopljenog ugovora o kreditu, čak niti na visinu kredita jer da je o tome odlučivala banka ovisno o kreditnoj sposobnosti tužitelja. Sud iskaz saslušanih svjedoka Leopolda Melihara prihvaća istinitim, ali iz njega ne proizlazi da su klijentima u predugovornoj fazi predložavali informacije koje sadrže točne, nedvosmislene, jasne i razumljive kriterije na temelju kojih bi prosječni potrošač, koji ne raspolaže stručnim znanjem i kojem je institut valutne klauzule i promjenjive kamate poznat samo načelno, mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz takvog ugovaranja.

9.6. Dakle tuženik (na kojemu je teret dokazivanja o obaviještenosti potrošača) u ovoj pravnoj stvari nije dokazao da je tužitelju kao potrošaču u predugovornoj fazi predložio informacije koje sadrže točne, nedvosmislene, jasne i razumljive kriterije na temelju kojih bi prosječni potrošač, koji ne raspolaže stručnim znanjem i kojem je institut valutne klauzule i promjene kamatne stope poznat samo načelno, mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz takvog ugovaranja. Drugim riječima, predloženim dokazima tuženik nije dokazao postojanje okolnosti zbog kojih pravomoćne presude donesene u kolektivnom sporu ne bi bile primjenjive u konkretnom slučaju.

10. Nadalje, valja ukazati da su odredbe o promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli sadržane u spornom Ugovoru o kreditu sklopljenom između tužitelja i tuženika, suprotno navodima tuženika, sadržajno jednake odredbama standardnih ugovora o potrošačkom kreditu tuženika koji su predloženi i razmatrani u postupku kolektivne zaštite. Valja ukazati i da presudom donesenom u kolektivnom sporu nije određeno da je bitna namjena kredita za utvrđenje (ne)dopuštenosti pojedinih ugovornih uglavaka te u konačnici primjeni učinaka predmetne presude u ovakvom individualnom sporu.

11. Osim toga, nepoštenost odnosno ništetnost navedenih odredaba ugovora o kreditima sklopljenih u tom razdoblju utvrđena je iz razloga izostanka cjelovite informacije tuženika u pogledu valutne klauzule s obzirom na to da se radilo o švicarskom franku kao specifičnoj valuti, odnosno izostanka pojedinačnog pregovaranja te utvrđivanja egzaktnih parametara i metode izračuna tih parametara u pogledu promjenjive kamatne stope pa za ovaj spor nije ni odlučno pitanje zakonske dopuštenosti valutne klauzule (koja načelno jest dopuštena prema odredbi čl. 22.

ZOO/05) i eventualnog postojanja objektivnih kriterija koji su utjecali na kretanje parametara uslijed kojih je došlo do povećanja kamatne stope u razdoblju otplate kredita.

11.1. Iako je volja ugovornih stranaka bila da kamatna stopa bude promjenjiva, ipak je predmetna odredba nepoštena u smislu mjerodavnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača (čl. 81. i 82. ZZP/03 te čl. 96. i 97. ZZP/07), ne zbog ugovaranja same promjenjivosti, već zato što se o veličini te promjene nije pojedinačno pregovaralo niti su Ugovorom o kreditu utvrđeni egzaktni parametri i metoda izračuna tih parametara.

11.2. Ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07, jasna i uočljiva, ali nije razumljiva, jer je jedini siguran element o kojem ovisi visina kamatne stope odluka banke, pri čemu u Ugovoru o kreditu nisu sadržani objektivni kriteriji, poput referentne stope koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Takva ugovorna odredba, stoga, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija.

11.3. Nije, dakle, nedopušteno ugovarati promjenjivost kamatne stope u ugovorima o kreditu, ali je nedopušteno potrošača ostaviti u neznanju koliko ta promjena može iznositi i kako (utjecajem kojih faktora) do nje dolazi, naime svaki porast kamatne stope uzrokuje povećano kreditno opterećenje tužiteljice kao potrošača i time je prouzročena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, čak i u slučaju da je povećanje kamatne stope bilo za tuženika tržišno opravdano, jer ni to ne eliminira utvrđenu neravnotežu na štetu tužiteljice.

11.4. Pritom, nije odlučna okolnost niti da visina kamatne stope tijekom otplatnog perioda nije prelazila najvišu zakonom dopuštenu kamatnu stopu, jer navedena okolnost ne može biti opravdanje za jednostrano mijenjanje kamatne stope od strane tuženika, bez precizno određenih uvjeta promjenjivosti i načina njihove primjene.

12. Glede valutne klauzule, nije sporno da je njezino ugovaranje dopušteno, jer navedeno proizlazi iz odredbe čl. 22. st. 1. ZOO/05. Međutim, odredbe o valutnoj klauzuli podliježu testu poštenosti (očito u smislu čl. 1. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima), s obzirom da je u kolektivnom sporu već pravomoćno utvrđena ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli, čemu su nacionalni sudovi pravomoćno ocijenili da odredba o valutnoj klauzuli CHF podliježe testu poštenosti (u smislu čl. 4. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ i relevantnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača) i ocijenili ju nepoštenom i ništetnom, a čime su sudovi u pojedinačnim postupcima (kakav je i ovaj) vezani.

12.1. U postupku kolektivne zaštite pravomoćno je utvrđeno da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07, jasne i uočljive, ali nisu razumljive, jer potrošačima nisu objašnjeni razlozi niti kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač, kao slabija i ranjivija strana, mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz tih odredaba za njega proizlaze, dok je bankama bila poznata priroda i specifičnost valute švicarski franak, njeno kretanje, kao i to da je uz tu valutu vezan poseban rizik (zbog činjenice da je švicarski franak valuta utočišta), a koji rizik u cijelosti preuzima potrošač. Takve ugovorne odredbe su stoga, uzrokovale neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu

potrošača, jer je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, s obzirom da je i iznos kamate vezan uz valutu švicarski franak.

12.2. U konkretnom se slučaju, zapravo, radilo o istovremenom ugovaranju valutne klauzule s valutom švicarski franak i promjenjive kamatne stope, a slijedom toga i o povećanom riziku za tužiteljicu kao korisnika kredita i potrošača, koji rizik se ubrzo i pokazao, uslijed čega je došlo do značajnog povećanja iznosa anuiteta kredita u odnosu na početni. Razlozi i kriteriji za izmjenu (povećanje) kamatne stope ubuduće trebali su biti precizirani već u Ugovoru o kreditu ili u odlukama tuženika, tako da je ta odredba opravdano ocijenjena kao nerazumljiva pa time i nepoštena, kao i odredba o ugovaranju švicarskog franka kao valute za koju je vezana glavnica kredita uz obvezu korisnika kredita snositi cjelokupni rizik tečajne razlike, što je sve u skladu s pravom Europske unije u duhu kojega treba tumačiti sporna pitanja i iz ugovora sklopljenih prije službenog ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se primjenjuje od 2005. pa su sudovi Republike Hrvatske obvezni tumačiti nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu suda Europske unije). Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je već u kolektivnom sporu u kojemu je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači – korisnici kredita nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženik kao profesionalac – banka nije dao tužiteljici kao korisniku kredita sve potrebne informacije, uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile ni jasne ni lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužiteljice, kao potrošača pa se radi o ništetnim odredbama.

13. Slijedom svega navedenog, sud je prihvatio deklaratorni dio osnovnog tužbenog zahtjeva i odlučio kao u točki I podtočka I. izreke ove presude.

14. U postupku je proveden dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Tomislavu Prpiću koji je u svom nalazu dao sljedeće mišljenje:

- Pod pretpostavkom da je tijekom cijelog razdoblja otplate kredita tečaj CHF bio jednak tečaju na dan isplate, a kamatna stopa se nije mijenjala, odnosno da je korištena kamatna stopa u visini kamatne stope koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora o kreditu, a nakon 01.01.2014 uz primjenu zakonske kamatne stope od 3,23%, tužitelj je, na ime anuiteta, do otkaza kredita a promatrajući posljednji plaćeni anuitet više uplatio 10.386,71 € .

- Tužitelj je sa svim svojim realiziranim uplatama premašio iznos koji je potreban da bi se namirile uplate prema simuliranome EUR kreditu, te tako utvrđena preplata iznosi 1.916,18 € na dan 30.09.2015.

- REKAPITULACIJA - Nakon uzetih iznosa iz točke 1 u obračun, obračuna zateznih kamata na te iznose do 30.09.2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije (priznate preplate u konverziji), preostalo ukupno dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 12.931,34 € i to:

- 10.386,71 € glavnice - preplate po anuitetima (valuti i kamati) na koje teku pripadajuće zatezne kamate od 01.10.2015 do isplate, te

- 2.544,63 € preostale dospjele zatezne kamate na dan 30.09.2015

- Ako se promatraju same zatezne kamate na iznose utvrđenih preplata (točka mišljenja 1) za razdoblje od dana plaćanja pa do 30.09.2015, iste iznose 4.460,81 €.

- Tuženik je proveo konverziju tužiteljevog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, br.102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužitelja sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužitelja, pa tako i oni iznose koji su ovdje iskazani kao njena preplata po kamati i valuti u odnosu na ništetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa ništetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom, za kakvo bi obeštećenje tuženik još dugovao iznose po točki mišljenja 1, odnosno sukladno rekapitulaciji.

14.1. Svojim podneskom tuženik se očitovao na nalaz i mišljenje vještaka na način da nalaz i mišljenje osporava u cijelosti iz razloga što je među strankama sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija. Osim toga ponavlja svoja stajališta iznesena tijekom postupka i odgovora na tužbu te ističe prigovor prijetoja u odnosu na negativne razlike tečaja u iznosu od 323,70 EUR.

14.2. Sud prihvata nalaz i mišljenje vještaka budući je sačinjen stručno i objektivno sukladno nalogu suda.

15. Nesporna je, među parničnim strankama, činjenica da je između istih sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu i to 11. prosinca 2015. Uvidom u navedeni Dodatak utvrđeno je da je isti sklopljen temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" 102/15.), a na temelju pisanog prihvata izračuna konverzije od strane korisnika kredita.

15.1. Dodatkom ugovoru o kreditu promijenjene su odredbe iz osnovnog ugovora i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos preostalog neotplaćenog kredita. Neotplaćena glavnica kredita u CHF u skladu sa izračunom konverzije iz članka 3. Dodatka ugovoru iznosi 43.520,66 EUR. Kamatna stopa u trenutku zaključenja tog Dodatka ugovoru regulirana je odredbom čl. 7. Dodatka te je njime ugovorena promjenjiva kamata stopa u visini 5,46% godišnje.

16. Iz gore navedenog i nalaza i mišljenja vještaka proizlazi, da su stranke provele konverziju kredita u CHF na način propisan glavom IV.a (člancima 19.a do 19.i) Zakona o potrošačkom kreditiranju, koje su odredbe u navedeni zakon unesene Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine"102/15).

17. ZID ZPK/15 je u odnosu na Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/14 i 110/15 – dalje u tekstu: ZzP/14) koji je bio na snazi u vrijeme stupanja na snagu ZID ZPK/15 i ZOO specijalni propis pa stoga njegove odredbe imaju prvenstvo pred odredbama ZzP/14 i ZOO te se tek u slučaju ako ZID ZPK/15 ne određuje drugačije primjenjuju odredbe ZzP/14, pa tako konkretno i odredba članka 49. koja uređuje pojam nepoštene ugovorne odredbe, a u stavku 5. da se odredbe o nepoštenim odredbama ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode, odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku.

18. Imajući u vidu utvrđenja vještaka, te navedene odredbe ZPK i sadržaj potpisanog Dodatka ugovora o kreditu, proizlazi da su stranke sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu u cijelosti postupile sukladno odredbama glave IV.a ZPK, čime je došlo ne samo do promjene valute kredita iz CHF u EUR, već i do promjene kamatne

stope, utvrđenja preostalog iznosa neotplaćene glavnice kredita u EUR, te utvrđenja preplate, kako to osnovano ističe tuženi. Ovako provedenom konverzijom tužitelj je, a kako to proizlazi i iz odredbe čl. 19.b ZPK doveden u položaj u kojem bi bio da je koristio kredit u EUR, obzirom na činjenicu pretvaranja glavnice kredita u EUR po tečaju na dan isplate kredita, na koju je i primijenjena kamatna stopa jednaka onoj koju je vjerovnik primjenjivao na kredite u EUR, te sukladno tome i utvrđenju novog otplatnog plana, sve sukladno čl. 19.c st. 1. toč. 1. – 3. ZPK. Osim navedenog se, kako to i proizlazi iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ZPK, svi uplaćeni iznosi pretvaraju u EUR po tečaju na dan uplate i istima se namiruju obroci, odnosno anuiteti u EUR utvrđeni po novom otplatnom planu, pri čemu se ne uzimaju u obzir samo uplate na ime naplaćenih zateznih kamata (dakle kamata nastalih kao posljedica zakašnjenja u otplati kredita, a ne i redovnih kamata), naknada i troškova.

19. Nadalje treba navesti da je tužitelju kao što to i proizlazi iz Dodatka ugovora o kreditu, a sukladno čl. 19.e st. 1. ZPK, dostavljen izračun konverzije kredita s prijedlogom izmijenjenog ugovora o kreditu, da je tužitelj ovaj izračun prihvatio, te slijedom toga i sklopio predmetni Dodatak ugovora o kreditu, a na što isti ničime nije bio obavezan, niti prinuđen, kako je to vidljivo i iz čl. 19.e st. 6. ZPK, prema kojem se, ako potrošač ne prihvati izračun konverzije kredita, otplata kredita nastavlja prema važećim ugovorenim uvjetima. Stoga da je tužitelj ostao u ugovornom odnosu s tuženikom na način kako je to i prvobitno ugovoreno, u tom bi slučaju, po stavu ovoga suda, isti mogao potraživati zbog ništetnih odredbi o promjenjivoj kamati i valuti preplaćenu kamatu i valutu.

20. Svrha koju je zakonodavac ZID ZPK/15 namjeravao ostvariti i dijelom ostvario bila je trajni temelj za rješenje problema kredita u CHF, osigurati redovitu otplatu kreditnih zaduženja dužnika, u iznosu i pod uvjetima koji dužnika ne dovode u neravnopravan i dužnički ovisan položaj u odnosu na vjerovnika, pri tome se vodeći načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Ukazuje se da je konverzija provedena s retroaktivnim djelovanjem, što znači s djelovanjem od trenutka zaključenja ugovora i ona je potrošača stavila u poziciju u kojoj bi se on nalazio da je zaključio ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u valuti EUR.

20.1. Nepoštene odredbe o jednostranoj promjeni stope ugovorne kamate i valutna klauzula u CHF-u iz predmetnog Ugovora o kreditu broj: 9010799154 od 27. listopada 2005. nakon zaključenog Dodatka tom Ugovoru u skladu s odredbama ZID ZPK/15 ne obvezuju tužitelja, s obzirom na to da su te nepoštene ugovorne odredbe zamijenjene na način kao da je za svo ugovoreno vrijeme kredita isti bio ugovoren s valutnom klauzulom u EUR i uz promjenjivu kamatnu stopu za kredite s valutnom klauzulom u EUR, pa je u tom smislu ostvaren neobvezujući učinak nepoštene ugovorne odredbe u skladu s člankom 87. stavkom 1. ZZP/03.

21. Valja napomenuti da je ZID ZPK/15 bio predmetom ocjene suglasnosti s Ustavom RH pri čemu je Ustavni sud RH ZID ZPK/15 ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti tog Zakona s Ustavom (odluka broj U-I-3685/2016 od 4. travnja 2017.). Ocjenjujući da, ZID ZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, Ustavni je sud posebno naglasio, da ZID ZPK/15 ima legitiman cilj, jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se nastavljanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i

produbljivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

22. Pitanjem valjanosti sporazuma o konverziji sklopljenog temeljem ZID ZPK/15 bavio se i Vrhovni sud RH u predmetu Gos 1/2019. koji je u tom predmetu na postavljeno pravno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli", odgovorio da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Pritom je VS RH ocijenio da je ZID ZPK/15 poseban zakon (lex specialis) u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno Zakon o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18 - dalje: ZOO) slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZID ZPK o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

23. U pogledu pravnih učinaka konverzije izvršene predmetnim Dodatkom Ugovoru o kreditu, prema motrištu ovog suda, sukladno odredbi članka 19.c stavka 1. ZID ZPK/15, konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i da se provodi na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom, što je inače načelo konverzije kredita u skladu s odredbom članka 19.b ZID ZPK/15. U konkretnom slučaju između stranaka nije bilo sporno da je predmetni Dodatak ugovoru o kreditu sačinjen u skladu s odredbama ZID ZPK/15 koji predstavlja kogentnu (prisilnu) pravnu normu, zbog čega se ne primjenjuje odredba čl. 49. St.5. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15, 14/2019 i 19/2022 – dalje: ZZP/14), koji je u vrijeme sklapanja dodatka bio na snazi, pa kako se radi o propisu koji je prošao test ocjene ustavnosti njegovih odredbi, koje je unaprijed odredio zakonodavac a ne tuženik, to njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njegovu ništetnost.

23.1. To znači da je izvršena konverzija imala svrhu ne samo na promjenu valute već i na otklanjanje posljedica ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i načinu njezine zamjene kao nepoštena odredbe novom ugovornom odredbom koja nema elemente nepoštenosti.

24. Sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK stranke su iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope. Tuženica je na temelju kogentnih odredbi čl. 19.c ZID ZPK/15 u izračun konverzije uvrstila sve iznose koje je za vrijeme otplate kredita primila od tužiteljice, uključivo i razliku

između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema promijenjenoj kamatnoj stopi i anuiteta koji bi bio obračunat da je primijenjena kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi na kredite u valuti EUR, kao i sve iznose koje je primila uz primjenu valutne klauzule u CHF, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenom tečaju i tečaja koji je bio važeći na dan korištenja kredita, pa je očito da ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenja Dodatka nije više u imovini tuženice bez pravne osnove, pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane čl. 1111. ZOO. Pri tome je od odlučnog značenja da je tužitelj kao potrošač, u skladu s odredbom čl. 19.d ZID ZPK/15, informiran o posljedicama konverzije i da je, u skladu s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, imao mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvatanja konverzije.

25. Stoga iz svega navedenog proizlazi da potrošač, koji je sklopio dodatak Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK, nakon sklapanja dodatka Ugovoru, po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli i promjeni kamatne stope više nema pravo na povrat više plaćenih iznosa, osim onih iznosa koji nisu bili predmet obračuna konverzije kredita u smislu čl. 19.c ZIDZPK (npr. zakonska zatezna kamata na razliku plaćenih pojedinih mjesečnih anuiteta). Ovakav stav izrazio je Vrhovni sud RH u svojim odlukama poslovni broj Rev-1359/2019-8 od 17. rujna 2024. i Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022. te Rev-925/2023 od 8. travnja 2025.).

26. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci poslovnog broja Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026. odgovorio na pitanje u odnosu na koje je tužitelju dopušteno izjavljivanje revizije na način da odgovor glasi:

"Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

27. Prihvaćajući u potpunosti citiranu odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovnog broja Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026. da tužitelj koji je konvertirao kredit ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji, sud je tužitelju dosudio 4.460,81 EUR zajedno sa zateznom kamatom koja na taj iznos teče od 19. kolovoza 2026. do isplate. Iznos zateznih kamata koji pripada tužitelju do dana izvršene konverzije, odnosno visinu zatezne kamate sud je utvrdio financijskim vještačenjem. Vještak je obračunao zatezne kamate na svaki preplaćeni iznos po osnovu ništetnih odredbi o promjenjivoj kamati i valuti od dana uplate svakog pojedinog iznosa do dana sklapanja Dodatka ugovora. Iz nalaza i mišljenja vještaka je utvrđeno da one iznose 4.460,81 EUR.

27.1. Tužitelju pripadaju na iznos 4.460,81 EUR zatezne kamate i to od 19. kolovoza 2026., jer je tek tada, nakon provedenog vještačenja, tužitelj postavio zahtjev za njihovu isplatu. Naime, odredbom čl. 31. ZOO određeno je da na dospjele, a neisplaćene zatezne kamate ne teku zatezne kamate, osim kad je to određeno zakonom, a na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu (čl. 31. st. 2. ZOO).

27.2. Zbog navedenog odlučeno je kao u točki I podtočka II. izreke ove presude.

28. Zbog naprijed navedenog valjalo je odbiti dio tužbenog zahtjeva kojim je tužitelj potraživao od tuženika isplatu na ime razlike po osnovi preplate zbog ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamati i na ime razlike po osnovi preplate zbog ništetnih ugovornih odredbi o valuti, zajedno sa zateznom kamatom kao i zahtjev za isplatom zatezne kamate na uglavničeni iznos zatezne kamate počevši od podnošenja tužbe do 19. kolovoza 2026. kao neosnovan.

28.2. Zbog navedenog odlučeno je kao u točki II, podtočka I. i II. izreke ove presude.

31.1. Odbijen je zahtjev tužitelja za dopunom vještačenja i izračunom visine razlike u nedospjeloj glavnici CHF i EUR kredita.

31.2. Razlika glavnice je posljedica konvertirane glavnice u skladu s odredbama ZID ZPK/15 u eurima u kunskoj protuvrijednosti i glavnice kakva bi bila da se preostala CHF glavnica obračuna po početnom tečaju. Kako je navedena razlika glavnice posljedica sklapanja Dodatka ugovoru o kreditu između stranaka te kako tužitelj niti tvrdi niti dokazuje da konverzija kredita zaključenjem Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu nije izvršena u skladu s odredbama ZID ZPK/15, a iz stanja spisa se ne može zaključiti da postoje neki od razloga ništetnosti navedenog ugovora (jer sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti) tužitelj nema pravo tražiti od tuženika da mu vrati i razlike u neotplaćenju i nedospjeloj glavnici, pa stoga to nije niti vještačeno.

32. Sud nije prihvatio tvrdnje tuženika iznesene tijekom postupka da treba uzeti u obzir i negativne razlike. Prigovor tuženika da je sud trebao uzeti u obzir i razdoblja primjene nižeg tečaja (tzv. "negativne razlike") od početno ugovorenog, odnosno i negativne, a ne samo pozitivne razlike, nije osnovan. Naime, u situaciji kada vjerovnik samostalno potrošaču smanjuje anuitet zbog primjene nižeg tečaja od početno ugovorenog on time ne uzrokuje povredu interesa potrošača, niti je time narušena ravnoteža u njihovu ugovornom odnosu, da bi takvo smanjenje anuiteta zbog nižeg tečaja imalo za posljedicu ništetnost. Odredbe o vraćanju stečenog bez osnove (čl. 1111. do 1120. ZOO-a) ne predviđaju nikakva uzajamna vraćanja i to po prirodi stvari nije ni moguće jer nikakva imovina tuženika nije bez pravne osnove prešla u imovinu tužitelja.

32.1. Tuženik je prigovor radi prijeboja, negativnih razlika u iznosu od 323,70 EUR s iznosom tražbine tužitelja, po prvi puta istaknuo nakon zaprimanja nalaza i mišljenja vještaka dakle u fazi glavne rasprave, a takav prigovor radi prijeboja trebao je istaknuti najkasnije na pripremnom ročištu do donošenja rješenja o zaključenju prethodnog postupka (čl. 88.a st. 6. Zakona o parničnom postupku).

33. Tuženik je istaknuo prigovor zastare potraživanja tužitelja. Odredba čl. 214. u st. 1. do 3. ZOO propisuje da zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjene obveze,

zastara nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze. Članak 215. st. 1. ZOO-a propisuje da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano dok čl. 241. ZOO-a propisuje da se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja osiguranja ili ostvarenja tražbine. Čl. 245 st. 1. ZOO-a propisuje da nakon prekida zastare počinje teći iznova, a st. 3. istoga članka da kad je prekid zastare nastao podnošenjem tužbe ili pozivanjem u zaštitu ili isticanjem prijeba tražbine u sporu, odnosno prijavljivanjem tražbine u nekom drugom postupku, zastara počinje teći iznova od dana kad je spor okončan ili završen na neki drugi način. Imajući u vidu gore navedene odredbe ZOO-a o zastari proizlazi da je podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu u navedenom sporu za zaštitu kolektivnih prava prekinut tijek zastare, dok je pravomoćnim okončanjem spora pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donošenjem presude posl. br. PŽ-7129/13 dana 13. lipnja 2014. zastara počela teći ispočetka, a vrijeme prije prekida ne uračunava se u tijek zastare. Dakle, kako je predmetna tužba podnesena 12. lipnja 2019., a zakon kod instituta stjecanja bez osnove ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a kojim je propisano da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a presuda pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donesena je 13. lipnja 2014., stoga je razvidno da je predmetna tužba podnesena unutar zastarnog roka, uslijed čega je istaknuti prigovor tuženika neosnovan.

33.1. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci poslovni broj Rev-2245/17-2: "Prema shvaćanju revizijskog suda pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe." Nadalje, Vrhovni sud Republike Hrvatske je objavio o pravno shvaćanje o pitanju zastare restitucijskih zahtjeva, usvojeno na sjednici građanskog odjela od 30. siječnja 2020. koje glasi: "Zastrani rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st.1. ZOO kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

34. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 4. ZPP koji propisuje da ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove. U ovoj pravnoj stvari stranke su djelomično uspjele u parnici i to u približno jednakim dijelovima u pogledu osnovanosti i visine, pa je stoga odlučeno da svaka stranka snosi svoj parnični trošak pri čemu je uzeta u obzir činjenica da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač, a time kao slabija ugovorna stranka protiv tuženice (trgovca) kao jače stranke u njihovom međusobnom pravnom odnosu i to u pravnoj stvari gdje sudska

praksa nije bila ujednačena.

U Puli 12. listopada 2026.

S u d a c
Andrijana Modrušan

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave presude za uredno obaviještenu stranku, a od primitka ovjerenog prijepisa iste za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude. Žalba se podnosi ovom sudu pismeno u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. tužiteljici po pun.
2. tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-3088e-7bda0**

Kontrolni broj: **016e9-eb929-b35b6**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.